

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkande – Trängselskatt – delegation, sanktioner och utländska fordon (SOU 2013:3)

Sammanfattning

Transportstyrelsen är överlag mycket positiv till de lämnade förslagen och ansluter sig i huvudsak till de bedömningar som utredningen gjort.

Transportstyrelsen vill särskilt framhålla betydelsen av de bedömningar som utredningen gjort i fråga om följande.

- Motiverings- och underrättelseskyldigheten beträffande utländska fordonsägare.
- Införandet av en förseningsavgift och nivån på denna avgift.
- Införandet av ett användningsförbud vid obetald trängselskatt eller avgifter kopplade till debiteringen av trängselskatt.
- Att även obetald trängselskatt och infrastrukturavgift ska kunna leda till att fordonets tas i anspråk i enlighet med det förslag som lämnats i Ds 2012:7.

I följande avseenden anser Transportstyrelsen dock att de lämnade förslagen bör ändras eller justeras.

- Skatteverket bör vara den myndighet som kan besluta om undantag från användningsförbud såvitt avser trängselskatt
- Det bör tydligare framgå i lagtexten vem som är skattskyldig om fordonet är registrerat i utlandet och det utländska registret innehåller uppgift om både fordonets ägare och innehavare.

- För fordon som är registrerade i utlandet bör uppgift om ägarens e-postadress få föras in och behandlas i vägtrafikregistret, samt även användas som sökbegrepp.
- De nu lämnade förslagen om trängselskatt bör träda i kraft vid samma tidpunkt som de förslag utredningen tidigare lämnat om infrastrukturavgifter, ett samordnat ikraftträdande bör lämpligen vara den 1 januari 2014.

Transportstyrelsen föreslår även ytterligare några förtydligande justeringar av förslaget till lagtext.

Transportstyrelsens synpunkter

I det nedanstående utvecklar Transportstyrelsen sina synpunkter på förslagen i betänkandet. Synpunkterna följer i huvudsak betänkandets struktur.

Författningsförslag

1. Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

4 § och 6 §

Transportstyrelsen förordar att det i stället för ”i motsvarande register i annat land” ska stå ”i motsvarande utländska register”, jfr. 1 § 1 lagen (1976:206) om felparkeringsavgift.

8 §

Av bestämmelsen framgår att ägaren är skattskyldig och vem som är att anse som ägare. Beträffande bilar som inte är registrerade i Sverige så är enligt 3 p den som *är eller bör vara upptagen i motsvarande register i annat land som ägare eller innehavare av bilen* att anse som ägare.

Transportstyrelsen anser att denna formulering kan leda till oklarheter om vem som är att anse som ägare och som därmed är skattskyldig om det utländska registret innehåller *både* uppgift om fordonets ägare och innehavare, och innehavaren är en annan person än ägaren. Motsvarande oklarhet uppstår inte för bilar som är registrerade i Sverige eftersom det av 1 kap. 4 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister framgår att innehavaren då är att anse som ägare. Transportstyrelsen skulle därför vilja föreslå att bestämmelsen formuleras på ett annat sätt för att undvika problem vid tillämpningen av bestämmelsen. Bestämmelsen skulle exempelvis kunna formuleras enligt följande.

”Skattskyldig är ägaren av bilen.

Som ägare av bilen anses

1. den som när skattskyldigheten inträder är eller bör vara upptagen i vägtrafikregistret eller motsvarande utländska register som ägare, eller
2. i fråga om bil som används med stöd av saluvagnslicens, den som när skattskyldigheten inträder innehar licensen.

Om ett sådant utländskt register som avses i andra stycket 1 även innehåller uppgift om bilens innehavare är denne att anse som ägare av bilen.”

11 §

I bestämmelsen anges att ett trängselskattebeslut som huvudregel ska avse ett kalenderkvartal. Vidare framgår att en skattskyldig ska kunna begära att en kalendermånad istället ska gälla som beslutsperiod. Därutöver framgår det av bestämmelsen att om mer än en person under ett *kalenderkvartal* blivit skattskyldig för en bil, ska ett beskattningsbeslut fattas för varje skattskyldig.

Även vid en beslutsperiod om en kalendermånad kan det röra sig om flera skattskyldiga på grund av att nya ägare registrerats till bilen under den aktuella perioden. Transportstyrelsen anser att detta också bör framgå på ett tydligt sätt av bestämmelsen. Även om en kalendermånad i och för sig ingår i ett kalenderkvartal föreslår Transportstyrelsen därför att det andra stycket i bestämmelsen ges följande utformning.

Om mer än en person under ett kalenderkvartal eller en kalendermånad blivit skattskyldig för en bil, ska ett beskattningsbeslut fattas för varje skattskyldig.

8. Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister

Transportstyrelsen håller på att utveckla en tjänst som gör det möjligt för utländska fordonsägare att betala trängselskatt och infrastrukturavgift på internet. För att kunna registrera sig för tjänsten behöver styrelsen ha uppgift om bland annat den utländska fordonsägarens e-postadress. Det behöver då införas ett författningsstöd som gör det möjligt för styrelsen att lagra en uppgift om e-postadress i vägtrafikregistret men också en rätt att använda uppgiften som sökbegrepp.

Transportstyrelsen föreslår därför att det anges i bilaga 5 till förordningen om vägtrafikregister att uppgift om e-postadress får föras in om den skattskyldiges fordon inte är registrerat i Sverige. Det bör vidare inte krävas att en annan adress i Sverige registreras för de fordonsägare som inte är

folkbokförda här. För de skattskyldiga som har sitt fordon registrerat i ett annat land kommer Transportstyrelsen i stället att behöva behandla uppgiften om adressen i det landet för att kunna driva in eventuell obetald skatt. Förslagsvis stryks därför de två orden ”i landet” (jfr. förslaget till ny bil. 8 gällande registrering av infrastrukturavgifter enligt SOU 2012:60) vilket då möjliggör registrering av en utländsk adress även vad gäller registreringen av trängselskatt.

I 4 kap. 1 § 5 bör uppgift om e-postadress läggas till som ett tillåtet sökbegrepp vad gäller registreringen av trängselskatt.

Det bör också i den fortsatta beredningen övervägas om motsvarande ändringar beträffande behandling av uppgift om e-postadress även ska ske i det förslag som lämnades i SOU 2012:60 beträffande registreringen av infrastrukturavgifter.

6. Betalning av trängselskatt

6.1.4 Utländska fordonsägares möjligheter att betala trängselskatt

Transportstyrelsen välkomnar förslaget att även utländska fordonsägare ska omfattas av skyldigheten att betala trängselskatt och har inga synpunkter att lämna i den delen.

Transportstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om undantag från motiverings- och underrättelseskyldigheten i 20 § förvaltningslagen (1986:223) genom att utländska fordonsägare ska underrättas om beslutet om trängselskatt först när det visar sig att skatten inte har betalats i tid och förseningsavgift ska tas ut. Om en annan modell föreslås med innebörden att alla ägare av utländska fordon som passerat en betalstation ska underrättas om trängselskattebeslutet så innebär det mycket höga administrativa kostnader. Kostnaden för administrationen av underrättelse till de utländska fordonsägarna skulle i de flesta fall klart överstiga trängselskattens storlek.

7. Sanktioner avseende trängselskatt och infrastrukturavgifter på väg

7.5 Överväganden

7.5.1 En förseningsavgift ska införas

Utredningen föreslår att en förseningsavgift på 100 kronor ska tas ut om trängselskatten och infrastrukturavgiften inte har betalats i tid.

Transportstyrelsen välkomnar förslaget. En förseningsavgift speglar bättre de administrativa kostnader som uppstår för det allmänna vid en försenad betalning. Transportstyrelsen delar också bedömningen att 100 kronor är en rimlig nivå på avgiften.

7.5.6 Användningsförbud och avskyltning

Utredningen föreslår bland annat att ett användningsförbud för bilen under vissa förutsättningar ska införas om infrastrukturavgift, trängselskatt, förseningsavgift eller tilläggsavgift inte betalas i tid. Vidare föreslår utredningen att Transportstyrelsen ska kunna besluta om undantag från användningsförbudet om det finns särskilda skäl. Ett sådant beslut ska vara överklagbart, och såvitt avser trängselskatt, inte omfattas av undantaget från reglerna om rättelse och omprövning i 3 a § lagen om trängselskatt.

Transportstyrelsens uppfattning är att Skatteverket borde vara den beslutande myndigheten i frågor om undantag från användningsförbudet för trängselskatt, eftersom det är Skatteverket som har att besluta i övriga frågor om trängselskatt. Transportstyrelsen avstyrker därför denna del av utredningens förslag. Däremot delar Transportstyrelsen utredningens uppfattning att styrelsen ska vara beslutande myndighet i frågor om undantag från användningsförbud för infrastrukturavgift på väg.

Transportstyrelsen har tidigare lämnat synpunkter på ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter i samband med behandlingen av delbetänkandet Avgifter på väg och elektroniska vägtullsystem (SOU 2012:60)¹. En samlad översyn av ansvarsfördelningen mellan Transportstyrelsen och Skatteverket vad gäller fordonsrelaterade skatter och avgifter är enligt styrelsens mening fortsatt angelägen.

7.5.7 Ianspråkstagande av fordon

I promemorian Fordonsrelaterade skulder (Ds 2012:7) har regeringen föreslagit regler med innebörden att Kronofogdemyndigheten under vissa förutsättningar ska kunna ta ett fordon i anspråk oavsett vem som äger det, om fordonet gett upphov till obetalda skulder gällande fordonskatt eller felparkeringsavgifter. Utredningen föreslår att även obetald trängselskatt, infrastrukturavgift, förseningsavgift och tilläggsavgift ska kunna läggas till grund för ett sådant ianspråktagande.

Transportstyrelsen välkomnar förslaget. Styrelsen har också tidigare² framfört att det saknas skäl för att inte också trängselskatt ska omfattas av de i Ds 2012:7 föreslagna reglerna och att överväganden behöver göras om också infrastrukturavgift på väg ska omfattas.

¹ Fi 2012/3786

² N2009/5081/TE

Transportstyrelsen vill dock framföra att det även här – i likhet med utredningens förslag om användningsförbud – finns behov av undantag för det fall det har skett ett ägarbyte för fordonet. Uppgift om passager som har företagits under en viss period omfattas av sekretess. En ny ägare av en bil kan alltså inte med framgång undersöka om det kommer att fattas beslut om trängselskatt eller infrastrukturavgift för perioden innan ägarbytet. Om den tidigare ägaren inte betalar skulden ska det då inte i dessa fall drabba den nya ägaren. Transportstyrelsen har också tidigare i samband med behandlingen av Ds 2012:7 framfört behovet av att införa en undantagsbestämmelse vid ägarbyte.

9. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

9.2 Övriga frågor

Utredningen föreslår att de föreslagna bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2014 och att äldre bestämmelser ska gälla för passager som gjorts före ikraftträdandet.

För att öka förståelsen och förenkla för medborgarna och även underlätta genomförandet av informationskampanjer skulle det vara lämpligt att samordna införandet av kvartalsdebiteringar, så att lagförslagen träder i kraft 1 januari 2014, både vad gäller infrastrukturavgifter och trängselskatt.

Av samma anledning bör startdatum för debitering av utländska fordonsägare förläggas till 1 januari 2014, både för infrastrukturavgifter och trängselskatt.

Detta ärende har beslutats av stabschefen Jacob Gramenius, efter föredragning av utredare Eva Nilsson-Hedman. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även direktör Anna Elvkull, enhetschef Niklas Sjöln, sektionschef Åsa Andersson, processansvarig Åsa Lammgård, verksamhetsutvecklare Joakim Pääjärvi, verksjurist Erik Olsson, utredarna Stig Rönnqvist och Astrid Edlund.

Jacob Gramenius
Stabschef